

Journalistikkens overmod

Per-Olof Johansson

Trykt Information 3. januar 2008

Inspireret af en artikel i Information 19.12.07 om Rusland, som landet der frygter sine forfattere, stiller jeg mig selv spørgsmålet: Frygter Danmark sine digtere? Danmark frygter da hverken sine forfattere endsige digtere. Forfatterne dyrkes vel nærmest i stort tal. Digterne dyrkes kun fåtalligt, og ingen af dem frygtes ligefrem. Så spørgsmålet er i bund og grund dumt – eller hvad? For frygt kan jo være så mange ting og den vil vel meget naturligt let være uomtalt.

Samtidens digte optræder på tre arenaer, for nu at tale i underholdningens sprog. I bøgerne som det medie der er anset for det fornemste. Siden i tidskrifter med digte for øje. De er næsten helt fjernet fra aviserne i modsætning til tidligere, ja i modsætning til for blot få år siden. De optræder i stort tal på Internettet. Denne sidste arena burde være ideel, idet alle har adgang. Alligevel lever de et meget skjult liv. Der er ikke megen samtale afledt heraf, ingen fornemmelse af 'fælles læsning'. Det var sådan avisen som digt-medium havde sin styrke. Og kunne få det igen.

Trods Internettets fremkomst er avisen dog stadig vigtig som orienteringspunkt for de fleste danskere. Man kan sige, at avisen forsøger at finde en ny plads i vores verden, men vigtig er den stadigvæk. Den digterglæde, der går over landet kunne være et naturligt bidrag. Når der ikke gives plads til denne form for skriftlige udgydelser, må der være en forklaring udover den sædvanlige nedvurdering af det tilbudte materiale: Digtene er for dårlige, kedelige, private og hvad karakteristiker man ellers kan komme i tanker om. Når der henses til bredden i den tekstmasse, som danskerne udsættes for, så er det vel efterspørgsel og ikke kun kvalitetskriterier, som er i højsædet? Altså konkluderer jeg, at der også er noget andet, som gør sig gældende, når der ikke jævnlige er ny skrevne digte i avisen.

Jeg har fået svaret af Informations kulturredaktion Peter Nielsen: "... vi bringer digte i avisen ved de særlige lejligheder, hvor vi kan se en klar sammenhæng og kontekst. Måske vi på et tidspunkt ændrer på det princip, men lige nu er vi ret eksklusive. Under alle omstændigheder skal der være en ramme for det pågældende digt."

Det er klar tale, men det er også en tale som afslører manglende forståelse for hvad digtene er eller i det mindste forsøger at være. Digtene kommer til verden i verdens yderkant, de er udsprunget af digterens 'lejlighed'. Den er ganske tæt forbundet med samfundet, men ikke altid i en umiddelbarhed så journalisten straks kan journalisere teksten, det er digtet, som er nyheden!

Journalisterne har i den grad taget magten på avisen, at de ganske har udkonkurreret digterne. De frygter dem ikke, ikke umiddelbart i hvert fald – for de har magten til at holde dem uden for døren. De slipper dem kun ind, når de kan mase dem ned i en sammenhæng og en kontekst og en ramme, så de har styr på dem! At handle sådan tyder dog på en bagvedliggende frygt.

Hvad er konsekvensen, når en samtalepartner, en kvalificeret deltager – på denne måde holdes ude? Det er naturligvis en forarmelse, hvor det efterfølgende med rette vil kunne siges, at det var kvaliteten, det var galt med.

Altså skal opfordringen lyde: Tryk løbende nyskrevne digte og giv dem en ordentlig typografisk behandling. I det første udgave af Informations nye bogtillæg var et digt mast op i venstre hjørne af debatsiden, og jeg ledte forgæves efter det i net-versionen af avisen. En klar nedvurdering fra dag ét af det nyskrevne digt!

Jeg kan ikke tro, at jeg står alene med mine synspunkter, uden dog lige at have fået øje på de andre. Måske har det sin pris, at tage kampen op med det journalistiske overmod.

